

OBSAH

Předmluva předsedy Senátu	5
Předmluva předsedkyně Poslanecké sněmovny	7
I. Parlament a parlamentarismus	15
1. Pojem „parlament“	15
2. Třídění funkcí parlamentů	18
3. Parlamentarismus: pojem a typy	22
A. Trojí pojetí parlamentarismu	24
B. Znaky parlamentní formy vlády	25
C. Parlamentarismus, nebo parlamentarismy?	28
4. Bikameralismus	34
A. Typy druhých komor na historickém pozadí	35
B. Zdůvodnění druhých komor	37
5. Uspořádání v České republice	39
A. Dvoukomorový Parlament v ČR	39
B. Český parlamentarismus	43
II. Vývoj parlamentního zřízení v českých zemích	48
1. Zemské sněmy a stávková politická reprezentace	48
2. Počátky moderního parlamentarismu v habsburské monarchii ..	52
3. Parlamentní demokracie v Československé republice (1918–1938)	58
4. Trnité stezky parlamentarismu (1939–1989)	65
5. Zákonodárné sbory v letech 1989–1992	72
III. Volby do Parlamentu ČR	74
1. Základní složky voleb	74
2. Volební právo	75
3. Vyhlášení voleb	77
A. Voličské seznamy	77
B. Volby v zahraničí	78
C. Voličský průkaz	81
4. Volební kampaň	81

A.	Průběh volební kampaně.....	81
B.	Refundace nákladů volební kampaně	85
C.	Volební kauce	87
5.	Volební orgány.....	88
6.	Soudní přezkum voleb.....	89
7.	Volební systémy v České republice.....	92
A.	Tradice poměrného zastoupení v české politice	92
B.	Systém poměrného zastoupení po roce 1989.....	92
a.	Volební klauzule	94
b.	Kandidátní listiny a preferenční hlasování	97
c.	Velikost volebních obvodů	102
d.	Volební formule	104
C.	Většinový volební systém	109
IV.	Poslanec, senátor a Parlament	112
1.	Účel úpravy mandátu poslance a senátora	112
2.	Volný mandát a individuální nezávislost člena Parlamentu ČR	113
3.	Vznik a zánik mandátu	124
4.	Jednotlivá práva a povinnosti člena Parlamentu	128
A.	Imunita člena Parlamentu.....	128
B.	Práva poslance související s odpovědností vlády vůči Poslanecké sněmovně	152
C.	Účast v orgánech komor a v klubech	156
D.	Neslučitelnost funkcí a konflikt zájmů	157
E.	Poslanecký plat a další zabezpečení poslanecké práce	166
V.	Status a organizační struktura Poslanecké sněmovny	174
1.	Zákonná úprava jednání Poslanecké sněmovny.....	174
2.	Jednací řád Poslanecké sněmovny	176
3.	Orgány Poslanecké sněmovny	183
A.	Předseda a místopředsedové Poslanecké sněmovny	183
B.	Výbory Poslanecké sněmovny	186
a.	Struktura výborů Poslanecké sněmovny	187
b.	Podvýbory.....	191
C.	Komise Poslanecké sněmovny.....	192
D.	Vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny.....	193

E. Delegace Parlamentu ČR.....	194
4. Poslanecké kluby.....	194
A. Zákonné vymezení poslaneckých klubů.....	195
5. Politické grémium.....	196
6. Kancelář Poslanecké sněmovny	197
VI. Status a organizační struktura Senátu	199
1. Název a sídlo.....	199
2. Zřízení a ustavení Senátu	200
3. Složení Senátu	203
4. Jednací řád Senátu.....	204
5. Struktura a vnitřní organizace Senátu	209
A. Funkcionáři Senátu.....	211
B. Výbory a podvýbory.....	213
C. Komise	217
D. Meziparlamentní delegace	218
E. Poznámky ke společnému orgánu obou komor	219
6. Senátorské kluby	220
7. Kancelář Senátu.....	223
VII. Legislativní činnost Parlamentu.....	227
1. Zákonodárná funkce	227
2. Rozsah a obsah zákonné a podzákoné normotvorby od vzniku ČR	233
3. Zákonodárná iniciativa.....	238
A. Poslanecké návrhy zákonů	238
B. Senátní návrhy zákonů.....	241
C. Zákonodárná iniciativa zastupitelstva vyššího územního samosprávného celku.....	254
D. Zpětvzetí návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.....	255
E. Formální náležitosti návrhu zákona	256
F. Předložení návrhu zákona	257
4. Zákonodárná procedura	258
A. Prvé čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně	262
B. Projednání zákona ve výboře Poslanecké sněmovny	263
C. Druhé čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně.....	271

D.	Třetí čtení návrhu zákona v Poslanecké sněmovně	272
E.	Zvláštní jednání a zkrácená jednání	275
a.	Procedura schválení zákona v prvním čtení	275
b.	Jednání o návrhu zákona, se kterým spojila vláda žádost o vyslovení důvěry	277
c.	Legislativní nouze	278
d.	Provedení rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN	281
e.	Zkrácené jednání podle ústavního zákona o bezpečnosti ČR	282
F.	Projednávání návrhu zákona v Senátu	282
G.	Legislativní proces v Poslanecké sněmovně po vrácení návrhu zákona Senátem	288
5.	Ústavodárný proces a přijímání zákonů podle čl. 40 Ústavy ...	290
6.	Přijímání zákona o státním rozpočtu	297
7.	Veto prezidenta republiky	297
8.	Jednání o návrzích zákonných opatření Senátu	300
9.	Vyhlašování zákonů a mezinárodních smluv	303
10.	Podíl Ústavního soudu na legislativní činnosti	304
VIII.	Kontrolní, kreační a organizační působnost Parlamentu	312
1.	Vláda a Parlament v ústavním pořádku České republiky	313
2.	Parlamentní kontrola vlády v České republice	314
A.	Vyjádření důvěry a nedůvěry vládě	314
B.	Interpelace a právo na informace od vlády	320
C.	Parlamentní vyšetřovací komise	326
D.	Povinnost vlády účastnit se jednání Poslanecké sněmovny a jejích orgánů	329
E.	Doporučení vládě a zprávy vlády	330
F.	Schvalování státního rozpočtu	332
3.	Parlament a prezident	338
A.	Volba prezidenta republiky	338
B.	Pravomoci prezidenta republiky vůči Parlamentu	342
C.	Pravomoci Parlamentu vůči prezidentu republiky	346
4.	Kreační a kontrolní působnost Parlamentu v oblasti bezpečnosti	348
5.	Další kreační pravomoci Parlamentu	349

IX.	Působnost Parlamentu v otázkách zahraniční a bezpečnostní politiky	356
1.	Ingerence Parlamentu do zahraniční politiky.....	356
2.	Mezinárodní smlouvy	359
A.	Projednávání mezinárodních smluv v Poslanecké sněmovně	363
B.	Projednávání mezinárodních smluv v Senátu.....	365
3.	Evropská agenda	367
A.	Kontrola evropské agendy v Poslanecké sněmovně.....	374
B.	Kontrola evropské agendy v Senátu	380
4.	Politické rezoluce a parlamentní diplomacie.....	386
5.	Rozhodování podle čl. 43 Ústavy a ústavního zákona o bezpečnosti České republiky.....	388
A.	Rozhodování o mimořádných stavech	390
B.	Rozhodování o dispozicích ozbrojenými silami	393
C.	Účast v obranných systémech mezinárodní organizace, jejímž je ČR členem.....	395
X.	Parlament a veřejnost.....	396
1.	Petice.....	396
2.	Důvěra veřejnosti v Parlament	399
3.	Vztah parlamentu k veřejnosti	401
XI.	Parlament v politickém systému České republiky	404
XII.	Příloha	408
1.	Politické složení Parlamentu ČR.....	408
2.	Struktura poslanců a senátorů parlamentu podle pohlaví a věku.....	413
3.	Přehledy a statistika výborů a komisí v komorách Parlamentu ..	427
4.	Souhrnné informace o legislativním procesu	444
5.	Legislativní proces v tabulkách a grafech.....	460
A.	Zákonodárná iniciativa	460
6.	Přehled vedení Poslanecké sněmovny a Senátu (1992–2013)....	473

XIII.	Předmluvy k prvnímu vydání.....	488
	Předmluva předsedy Poslanecké sněmovny Václava Klause.....	488
	Předmluva předsedy Senátu Petra Pitharta.....	488
XIV.	Předmluvy k druhému vydání.....	490
	Předmluva předsedy Poslanecké sněmovny Miroslava Vlčka.....	490
	Předmluva předsedy Senátu Přemysla Sobotky.....	491
XV.	Prameny a odborná literatura.....	492
	Rejstřík.....	502